

GIETUBIU AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO-EGHO

6-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1935 m. Janeiro — Sausio 26 d

Nr. 4 (239)

Tolimuose Rytuose vėl pradėjo virti aršios kovos

Taksių šoferių streikas baigėsi.

São Paulo miesto šoferių streikas jau pasibaigė. Šoferiai streikavo apie dvi savaites. Miesto prekeičiai streikieriams buvo pasiuntę ultimatumą sausio 15 d., kad visi šoferiai grįžtų į darbą, kitaip neteks postų. Bet šoferiai ultimatumo neišklausė ir streikas tęsėsi iki šiol. Visi streikieriai laikėsi solidarai ir streiką laimėjo, nežinodami, kad jie buvo spaudžiami ir pradėjo su jais miesto valdyba net jokių derybų nenorėjo vesti. Bet sausio 22 d. susitarė ir sekandį dieną šoferiai pasizadėjo eiti į darbą.

Sustreikavo "Armour" darbininkai.

Sausio 22 dienos ryte "Armour" kompanijos darbininkai paskelbė streiką. Išėjo streikan 1,400 darbininkų iš skerdyklos. Sustreikavo darbininkai ne dėl to, kad jiems būtų pakeltos algos, bet kaip protestas dėl paltuosuotų kelių darbininkų. Streikieriai reikalauja sugrąžinti paltuosuotus darbininkus ir paleisti iš darbo vieno skerdyklos skyriaus vadėją, kuris su darbininkais labai žiauriai elgėsi. Streikas eina labai solidarai. "Armour" sąjungininkai karūmenės, O Darbo departamentas veda derybas su streikuojančiais darbininkais kaip girdėti, kad darbininkai pastatys naujus reikalavimus kompanijai, jei pirmieji reikalavimai nebus išpildyti.

Ištrėmė svetimšalius

Šiomis dienomis buvo ištrėmti iš Brazilijos asmenys, kaip pavojingi viešajai tvarkai į savo tėvynes: Harry Samurian-šauramerikietis; Eduardo Xisto da Silva - portugalas; Carlos Franck - ungaras ir José Galdi - italas.

Laimėj, kad šiuo sykį ištrėmtieji „nėra“ lietuviai, o tai būtų kai kam kalbų, kad tik lietuviai pavojingi žmonės.

Sovietų pripažinimas

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad jau yra sudarytas projektas, kuris bus gal greitai svarstomas apie Sovietų Rusijos pripažinimą. Kaip šitas dalykas bus išrištas, kol kas nežinia, nes vienai stoja už Sovietų pripažinimą, kiti yra tam prisiešingi.

VELTUI PLYTOS! IŠSIMOKĖJIMUI MEDŽIAGA

"Parque Villa Prudente"

Gražiausi sklypai ir geriausioj vietoj iš visų S. Paulo premiečių. Priemiestis Villa Prudente — Villa Prudente bondės linijos gale.

Bondės ir Omnibusai iki vietos

Visi patogumai, elektros šviesa, vanduo ir tt.

Mokėjimai dalimis be nuosimčiu
KAINOS ZEMOS

Raštinė: Avenida São João, 108 — 4-tas aukštas
(ieiti per „Bar Automatic“). Sekmadieniais ir šventadieniais:
Parduodamuose sklypuose bondės 32,
Villa Prudente linijos gale,

Japonai pradėjo pulti kinus

FRANCUZIJA TAIKINS LIETUVA SU LENKIJA?

Komunistu teismas nuteisė Zinovjeva 10 metų kalėjiman

Tolimuose Rytuose, Kinijos valstybė, jau kelinti metai verda le persto- jimo kruvini mūšiai. Mūšioška Kinijos šalis varto neramumų, kitų valstybių pasipelnymo ir kitokių nelaimių šalis. Geltonveidžiai kinietis yra smaugiamas ne tik užsienio militaristų, bet kelinti metai yra varginamas vidujinių kovų ir kruvinių karų. Kelios didelės Kinijos provincijos turi užėmę komunistai, kurie ten turi sudarę sovietų valdžią. Toji valdžia dideliais mokesčiais smaugia gyventojus užlaikymui raudonosios kinų armijos kuri nuolat kariauja su nacionalistų kariuomene. Nuo vidujinių

karų jau milijonai krūto žmonių, bet dar tam galo nematyti. Dabar vėl naujas konfliktas iškilo su japonais. Iš Pekino, Kinijos, pranešama, kad keli tūkstančiai japonų drauge su Mandžinko valstybės kariuomene puolė kinus rytinėje Sachuro provincijos dalyje. Japonai norėjo paimti miestą Tuchykou, bet nepasiekė. Japonai puolė kinus iš orlaivių bet kiniečiai atlaikė. Žiaurus mūšys tęsėsi 24 valandas, kuriame daug krūto žmonių. Japonai po pirmojo mūšio dar labiau sustiprino savo jėgas ir darys naują ant kiniečių puolimą.

Lietuva nori susitaikinti su Lenkija, sako italai

Italijos žinių agentūra "Oriente" paduoda žinias iš Kauno, kad Lietuvos valdžios sferos būk rodančios palanki- ma susitaikinti su Lenkija. Dėl Lietuvos pakitėjimo nusistatymo linkui Lenkijos, Francūzija būk būvusi prašyta tarpininkauti derybose tarp Kauno ir Varšuvos. Francūzija būk jau su tuo sutikusi.

Ta Lenkijai palanki tuštinė žiniu agentūra taipgi tvirtina, kad Lietuva turėjanti susitaikinti su Lenkija ir politiniai, ne vien ekonominiai. Lietuva prie taikos su Lenkija verčias būtinas reikales atidaryti geležinkelio susisiekimą su Lenkija, nes stoka tokio susisiekimo labai trukdo tarptautinaj tranzitą.

Tas reikalas Lietuvos tranzito per Lenkiją iškilo tik pastaruoju laiku, kada Vokietija ir tuo Lietuvą atskirė nuo viso pasaulio. Dabar Lietuva su kitomis Europos dalimis gali susisiekti tik laivais, išėmus Pabaltijo šalis ir Rusiją.

Fašistinė "Oriente" agentūra tvirtina, kad Vilniaus miestas, kurio Lietuva taip neatlaidžiai reikalauja sau, esąs "etnografiniai ir istoriniai lenkiškos

miestas". Todėl ir Lietuvos susitaikymas jėl jis įvyksiąs, turėsias palikti tarp abiejų valstybių dabartinės sienas.

Lietuva, Sako italai, verčiančios taikintis su Lenkija ir kitos Pabaltijos valstybės.

Komunistai pasodino kalėjiman buvusi viso pasaulio komunistu galva

Kaip jau buvo minėta Aide perėta savaitė, kad buvęs komunistinio Internacionalo pirmininkas Zinovjevas atiduotas teismui, kaip Stalino priešas. Teismas įvyko perėta savaitė. Pats Stalinas Zinovjevui reikalavo mirties bausmės. Bet nuo mirties bausmės jį išgelbėjo kiti teisėjai, bet vistiek jį pripažino kaltu ir nubaudė 10 metų kalėjimo. Zinovjevo draugai, Kamenėva, nubaudė 5 metams kalėjimo. Taigi, būvuais viso pasaulio komunistų vadovu, kuris dirgavo visiems komunistams, šiandieną liko nuteistas dešimčiai metų katorgon tų pačių komunistų.

Dabar Zinovjevas turi 51 metus. Baigė yra aukštas teisės mokslus. Nuo dvidešimties metų amžiaus pradėjo dirbti revoliucinį darbą ir buvo didelis Lenin draugas, su kuriuo jis susipažino gyvendamas Šveicarijoje. Iš užsienio Zinovjevas kelis sykius vyko slapta Rusijon su prepoganda ir varė revoliucinį

Imigracijos kvota

Komisija imigracijos problemai rišti prie darbo ministerijos jau nustatė šių metų kvotą svetimšalių įvažiuimui Brazilijon dėl kiekvienos tautos. Kokin ta kvota yra, dar nėra paskelbta. Pėreitais metais kvota buvo tokia - Brazilijon galėjo įvažiuoti tik 2% Brazilijoj gyvenančių kurios nors tautos žmonių. Šiomet manoma, kad imigrantų kvota bus didesnė.

Brolis nušovė broli

Sausio 22 d. S. Paulo mieste, prie gatvės Conceição įvyko šturpi tragedija, brolis nušovė broli. Prie minėtos gatvės du broliai - Kasrof ir Salim Koloniani turėjo užsidėję batų dirbtuvę ir krautuve. Ir dėl prekybinių kokių tai nealkumų abudu broliai susipyko. Sausio 22 dieną Salim Kolonian atėjo įdirbtuvę neramūs ir pradėjo su broliu Kasrof ginčą. Salim nieko nelaukdamas išitraukė brauningą ir pradėjo į broli šaudyti. Kasrof krito vietoje negyvas. Piktadarys gi nepaliovė šaudęs iki pabaigė visas kulkaas. Žmonės užgirdę triukšmą, akubėjo į tą vietą, pamatė, kad vienas guli perpuolęs ant žemės, o kitas šaudo žmonės puolė piktadarį ir norėjo nullinuoti. Bet policija atgyvė ir pėmė jį nūgubeno policijon. O jo broli Kasrofa visą suvarstyta kulku nūgubeno į kopines.

darbą Rusijos darbininkų tarpe. Zinovjevas su Leninu buvo artimiausi draugai. Jie pirmieji vadai buvo bolševikų partijos, kuri atskilo nuo socialdemokratų. Kilus Rusijos revoliucijai ir laimėjus revoliuciją bolševikams, Zinovjevas redagavo kelis laikraščius. Vėliau, 1919 m. tapo išrinktas Komunistų Internacionalo pirmininku. Bet mirus Leninui, prasidėjo nesantaika su Stalinu, kurį tęsėsi iki dabar. Stalinas grindamas diktatoriaus kede, pradėjo šalinti žymius revoliucionierius. Buvo pasiryžęs galutinai atsikratyti ir Zinovjevo, jį sušaudant. Bet teismas seno Rusijos revoliucionieriaus nedrįso teisti mirėia nors ir kažin kaip Stalinas norėjo, tai nors uždarė jį katorgon ant 10 metų Zinovjevui neteko tiek sėdėti caro kalėjime už revoliucinį veikimą, kiek jam teko sėdėti proletariškame kalėjime. Ar tai ne ironija?

Vengrijoj prasidyjo Rakossy byla.

Sausio 21 dieną Budapešte, Vengrijoje, prasidėjo Mato Rakossy teismas, kuriam sudarytos kelios bylos dar iš 1919 metų, kuomet Vengrijoje buvo įvesta komunistinė tvarka su diktatoriumi Bela Kuhn priešaky, o Rakossy tada buvo vyriausias šalies komisaras. Šloje byloje dalyvauja Paryžiaus ir Londono advokatai, kurio kaltinamajį teisme gina. Šios bylos susidomėjimas yra labai didelis. Kaltinamajam grėšia mirties bausmė arba amžinas kalėjimas.

Pasto Dėzutė

J. Sndauskas, K. Užkurėlis, J. Reman, S. Šležas, P. Žiba, E. Bučis, J. Šaulys, R. Hausman, J. Gražys, J. Pumputis, S. Grigaitis, B. Girkus, V. Guiga, B. Petrušėnas, A. Tloinis, T. Šablinskas, F. Vikonis, V. Grabauskas, A. Blekaitis, J. Kazakevičius, P. Sjuiauskas, P. Gudaitis, St. Oimbutas-2, B. Jucunskis, J. Satkūnas, B. Dunė, J. Urbonas, D. Grabauskas.

Apžvalga

„Drauge, argi tu mus susaudysi“?

Prieš 10 metų visame pasaulyje pagarsėjo „Zinovjevo Laiškas“, rašo „Naujienos“, kurį Anglijos konservatoriai savo spaudoje panaudojo rinkimų kampanijoj prieš Darbo Partiją ir kurio dėka, pirmasis darbiečių kabinetas buvo sumuštas.

Sakoma, kad tas laiškas buvo sufalsifikuotas, bet tai iki šiolei paliko galutinai neišaiškinta. Viena versija yra tokia, kad Zinovjevas buvo tikrai tą laišką parašęs, bet jisai buvo išsiųstas be jo žinios. Viena Zinovjevo stenografistė buvusi už tai sušaudyta.

Grigorij Zinovjev tuomet buvo komunistų internacionalo, arba „trečiojo“ internacionalo, arba kominterno, galva. Jisai rašydavo atsisaukimus ir manifestus „pasaulyje proletariatai“, sakydamas jam, kaip jis turis elgti, kaip organizuotis, su kuo ir kaip kovoti. Darbininkų organizacijoms, norintioms prisidėti prie kominterno, jisai padiktodavo sąlygas, susidedančias iš „21 punkto“, t. y. iš didesnio skaičiaus reikalavimų, negu garsieji Wilsono „punktai“, kurie buvo pasaulio karo pabaigoje pateikti Vokietijai.

Bet šiandiena tas didis pasaulio proletariato „vadas“ jau sėdi kalėjime, bet ir tai ne kokiamo kapitalistiniame kalėjime, bet — pačios komunistų valdžios. Sėdi žmogus ir laukia, ką su juo padarys jo draugas Stalinas.

Vienas anglų laikraščio korespondentas sakosi gavęs tekstą laiško, kurį aną dieną Zinovjevas parašė Sovietų Sąjungos valdovui. Šis antras „Zinovjevo laiškas“ jau visai ne taip skamba, kaip tas, kuriuo panaudojo Anglijos konservatoriai prieš darbiečius.

Jis skamba taip:

„Mielas Drauge Staline: Jūs žinote, kad aš esu nekaltas. Aš prašau Jus, vardu revoliucijos, dėl kurios mudu kovojame, atsiminti tas dienas, kadaa mes sėdėjome už vieno stalo su Vladimiru Iljičiu Uljanovu (Nikolajom Leninu). Neįmanomas dalykas, kad Jūs galėtumėte sušaudyti seną draugą — toki, kaip aš, ir mano draugą, Leonas Kamenevas, kurie asame gyvoji Rusios proletariato dvasia“.

Kitos žinios sako, kad Zinovjevui Kamenevui ir dešimčiai kitų asmenų, suimtų su Nikolajevu, kuris nužudė komisarą Kirovą, yra paskirta specialė teismo komisija. Į ją įeina pats Stalinas, Mauilski, Ordžonikidze ir Koganovič. Du šitų teisėjų — Stalinas su Mauilskiu — stoja už Zinovjevo sušaudymą, o kiti du eina priešingai kraštutinei bausmės priemonėi.

Užsienių Reikalų komisaras Litvinovas irgi prašęs susimylėjimo būvusiam kominterno pirmininkui. Kaip diplomatas, jis supranta, kad tie sušaudymai daro blogą įspūdį užsieniuose.

Perleitos savaitės pabaigoje toji byla pasibaigė. Aids buvo rašyta, kad greičiausiai Zinovjevas su Kamenevu liks nuteisti sušaudymui, o taip labai reikalauja Stalinas su Mauilskiu, dabartiniu kominterno pirmininku. Ar Stalinas paveikė Zinovjevo laiškas, ar kiti teisėjai nedaleido sušaudyti Kamenevo su Zinovjevu. Juoda liko nuteisti, kaip praneša vėliausios žinios iš Maskvos, po 10 metų katorgos.

Aklas Lietuvos svietėjas

Laždele tarskina į vieškelio akmenis aklas senelis elgėta šapeliotas, slankioja po Vidukės apylinkę, rankioja pas krūninkus duonos riekes ir visuomet šypsosi. Niekas njeuomet nematė to aklo elgėtos susikrimtusio, rugojančio. Apako jis dar jaunas budamas ir šiandien, kad ir sukako jam 84 metai, jis nėra matęs, unezino net kaip atrodo jo sunaus žmona vartė, pas kurią jis randa prieglaudą.

Nuo Saaro link Klaipėdos

Vokiečių laimėjimas Saaro plebiscito. — Vokiečių laisvos rankos. — Vokiečių veikimas Mažoje Lietuvoje. — Hitleris koncentruoja jėgas Lietuvos pasieny. — „Rheinisch Westfaelische Zeitung“ už karą su Lietuva. — Hitlerininkų teismas Kaune padidino jų neapykantą. — Lietuva pavojuje. — Pasaulio simpatija Lietuvos pusėj.

Saaro kraštas, kuris nuo pasaulinio karo buvo Tautų Sąjungos protektorate, sugrįžo prie Vokietijos. Sausio 13-toji diena išrišo vokiečių nacionalistų rankas tęsti jas toliau už dabartinio reicho sienų į prarastas po didžiojo karo „vokiečių“ žemes. Jau šiandieną nerelkia spėlioti, kur link ties savo rankas, vokiškas nacionalizmas. Nuo pat Hitlerio įsigalėjimo Vokietijoje, jau tas labai buvo aišku. „Verzymas is rytus“, tai buvo pirmas Hitlerio žūkyš jam įėjus valdžion. O vartai į rytus, yra Lietuva.

Verzymuisi į rytus Hitleris ir buvo pradėjęs ruošti kelią, stiprindamas savo nacionalistinį veikimą Mažoje Lietuvoje. Naciai Klaipėdos krašte, remiami Berlyno vyriausybės, jau buvo pasidarę net per daug veiklūs. Jau buvo pradėję steigti ten slaptas savo mokyklas, organizavo ginkluotus ilaptus būrius, varė aštrią propogandą prieš Lietuvą.

Berlyno vyriausybė nors ir rėmė visokiais būdais Klaipėdos krašte nacių veikimą, bet pati stovėjo daugiau nuosaliai, nes jai pirmoje vietoje rūpėjo Saaro likimai, tas pilnas turtų kraštas, šio kiur bei toktu būdu atgauti iš didžiųjų pasaulio valstybių. Nes čia reikėjo ne tik milžiniškos sumos propogandai, bet ir stiprios fizinės jėgos. Gi su Klaipėdos kraštu Hitleris manė apsidirbs viečiau naciai su Berlyno instrukcijomis. Ir kaip jau žinome, šitas nacių veikimas prieš Lietuvą iškilo aškėten. Viršimto nacių pakliuvo Lietuvos teigiamai už slaptą organizavimąj tikslu ginklo jėga atpėšti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos ir prijungti jį prie Vokietijos. Kaikuriems teismiesiems iškeltos bylos ir už žmogžudystes.

Prasidėjus hitlerininkų bylai Kaune, vokiečių neapykanta dar labiau padidėjo prieš Lietuvą. Jei ne Saaro plebiscitas, tai gal Berlynas būtų kitaip pasielgęs su Lietuva ir, gal būtų, ginklu būtų ejęs ginti Kaune teisiųjų nacių. Laikraščiai praneša, kad Lietuvos pasieny, prasidėjus nacių bylai Kaune, vokiečiai pradėjo koncentruoti savo jėgas ir visokiems būdais per spaudą pulti Lietuvą ir jai grąžinti. Neapykanta kas dieną didėja, prekybos sątykiai beveik autrauki, vokiško nacionalizmo akys

nukreiptos į Kauną. Jei dar iki šiolei neįvyko jokių rimtesnių konfliktų lietuvių su vokiečiais, tai tik dėl to, kad jiems pirma rūpėjo apsidirbti su Saaro kraštu ir padaryti pirmą žingsnį atgavimui prarastos teritorijos. Taigi, į Saarą buvo nukreipti ginklai ir reicho markės, o į Lietuvą — barbariska nacių spauda, iš kurios galima spręsti tai, kad užbaigus reikalą su Saaro kraštu, vokiečiai dės visas pastangas ir visą savo judėjimą atsukti į Klaipėdos kraštą, į Lietuvą. Taigi nuo Saaro krašto Hitleris eis link Lietuvos.

Vokiečių spauda beveik kas dieną pašvenčia ilgiausius prieš Lietuvą piktos neapykantos straipsnius, kur begėdiškiausiai puolama Lietuva, ir „giguamas“ Klaipėdos kraštas. „Rheinisch Westfaelische Zeitung“ atvira kursto vokiečius prie karo su Lietuva. Štai to laikraščio zodžiai:

„Lietuvių įžulumas išmūša stačiai statinės dugną. Po Verealio diktutos taikos kaikarle kraštai tikėjo, jog gali su Vokietija elgtis taip, kaip asilas su sergančiu liutu. Ką leidžia sau Kauno vyriausybė, to pasaulio istorijoj dar nėra buvę. Maža tauta, kuri buvo mūsų išvadauta iš po rusų jungo (?), drįsta nuo senovės vokiško krašto (?), o paskui perėkoti gyventojus vokiečius ir atimti jiems tarptautinių statutu pripažintą teisę (?). Bet kas gali netekti kuntrybės. Ar signatarinės valstybės bar visai viešai matoma energingai įeikiš, ar turės būti suprasta, kad vokiečių tauta ginsis (!). Didžiosios valstybės yra Klaipėdos statuto signatarai. Todėl turime į jas kreiptis. Tai, mažiausiai, ko gali reikalauti vokiečių tauta, ar jos turi sutikti su tuo, kad mes lietuvius vieną dieną imsim mokyti vokiškai, o ne jie mus mokys lietuviškai“ (!?).

Tai kiekvienam aišku, kad tai nedviprasmiškas grąšinimas Lietuvai. O kada Lietuvos spauda rašo, jog Lietuvai gresia pavojus iš vokiečių, tai naciai savo spaudoje dar labiau puola Lietuvą. Paskutiniu laiku latvių ir švedų spaudoje pasirėdė žinios apie Vokietijos kariūkus pasirušimus Lietuvos pasieny, kai vokiečiai savo spaudoje rekia, kad Kaunas siūnia užsienio aliamuojan-

čias žinias, ir pastebi.

„Savaime suprantama, kad tokia sistema, kuri stovi ant tokių silpnų kojų, kaip Lietuva, negali palikti jokių neišnaudotų priemonių“.

Vadinas, vokiečiai ir pasiryžo tos priemonės išnaudoti. Gi vokiečių laikraštis „Nachtanagabe“ rašo:

„Lietuviai visur skleidžia gaudus, kad Vokietija rengiasi pulti Lietuvą ir kad jos vyriausybė turinti imtis kontrpriemonių. Lietuvos kurstymo kompanija ir nauji teisės sulaužymai Klaipėdos krašte parodo, kad jau atėjo didžiausias laikas pašalinti tam neramumo žydiniui Rytų Europoje“.

Taigi, vokiečiai aiškiausiai pripažįsta, kad jie mokins lietuvius vokiškai ir kad tam reikalui jau atėjo didžiausias laikas „pašalinti neramumo židinį Rytų Europoje“, vadinas užgrobti ją, Lietuvą.

Šitai vokiečiai rašė dar prieš plebiscitą. Dabar jų drąsa dar labiau padidės. O kaip j tai žiūri užsienis, aišku iš kaikurios užsienio spaudos pareiškimų. Ypač labai smerkia vokiečius švedų laikraštis „Socialdemokraten“. Šito laikraščio redaktorius D. I. Paulė rašo:

„Vokiečiai varo nuo Vienos iki Klaipėdos aršią ir įzūlią kovą prieš savo nepageidaujamus, nors visai ramius kaimynus, kovos tikslas — pasiplėšti svetimų žemių, o priemonės — teroras, žudynės, smurtas. Karo dar bijoma, nes jis baudžia mirtimi ir griuvėsiais ne vien užpuoltuosius, bet ir užpuolikus. Nė baisios aukos naciams nieko nerelikia. Tai vis Hitlerio skelbiamas vokiečių „taikos noras“. Nepakankamai vokiečiai dar nusivijo ir nepakankamai pasimokė iš savo nepavykusių avantiurų. Jų jie gali dar suruošti, tik ar pavyk? Pasaulis jau per gerai pažįsta vokiečių „taikos“ skelbimo metodus ir jų tikslus“.

Panašiai rašo ir kitų valstybių spauda, kaip ir švedų socialdemokratų. Iš to galima spręsti, kad pasaulio valstybių simpatijos yra Lietuvos pusėj, pasaulis jau labai gerai žino ir pažįsta vokiečių tikslus. Kaip jiem pavyks „mokinti lietuvius vokiškai“, parodys gal būt, netolima ateitis. Nes jau jie prie to regniasi. A. Vainibutas.

Ištisias istorijas apie tą senelį galima išgirsti, žinomas tų kraštų knygnešys Bikinas prikaltėjo aklaį nešioti iš Prusų knygas.

—Kad gi aš kelio nerasiu iš pradžią dvejoto šapeliotas.

—Aš buisi tavo palydovas, Vedžiosiu tave, kaip aklą elgetą, o tu tarboje vietoje duonos neši knygas.

Sutiko šapeliotas ir ištisias dešimtis metų knygnešio darbą dirbo.

—Ale kiek vargo buvo. — pasakoją užkalbintas senelis — Kol dar dviese vaikščiodavom tai nieko. Pats Bikinas su Martynu Januku susikalbėdavo, pats pinigus mokėdavo ir knygas bei gazietas parinkdavo.

Bet po penkerių metų bendro darbo jį zaudarai pačiupo Septynius mėnesius iškalinatas Raseiniuose, Bikinas buvo išvežtas į Archangelską ir ten išbuvo penkeris metus.

—Tui kaip gi vienas likęs knygas platindavai? — buvo užklaustas senelis.

—Oi, sunku, sunku buvo... Kas aklaį patikės? Iš pradžia Prusuose nė kuygų nenorėjo! man duoti.

Be to, kaip gi knygas išplatinti? Nuėjau pas Januk, verkdamas prašiau, davė. Pinigų nepaėmė. Tik žlurkė, kad neprigautų, — tarė išeinant, senelis šypsosi.

—Kas jau čia žemaitį, kad ir aklą prigaus. Mano pirštai taip puikiai pri-

pratę pinigus atėkirti, kad kitas ir mutantis taip greit nesuskaičiuos. O tikrus dorus lietuvius aš iš balso pažindavau. Apsinakvoju, budavo, ir jai tik vyrus pernelyg plonyčiu balsu kalba, o dar po truputį kosti, tokiam nė nerodau knygy. Apgaus, arba dar blogiau — išduos.

—Dėl ko gi? . .

—O dėlto, kad tokie blogi žmonės Moterys taip pat... Tačiau moterų reikia saugotis tik tų, kurios per daug stonrai nušneka... Nežinau, gal mokslinčiai kitaip pasakoją, bet man gyvenimas tik taip pamokino Gerieji žmonės manęs neskrusdavo, Patys ir knygas pasirinkdavo ir pinigus sumokėdavo. Jei kuris truputį ir mėgino, tai mano pirštai iš virselio, ar popierio visias knygas išskindavo.

—Ar nė karto rusai nepačiupo?

—Visaip budavo... Mat, kai „suareštavo“, mano palydovą, rusai truputį įtarė ir mane. Einu kartą netoli Raseinių, o mane stražnikai ir capt. už apykaklės. „Kur lietuviškos knygos?“ O man širdis ir drėba, Turiu šėias maldėknyges, keletą kalendorių ir dar kaž kokių storų knygy... .

—Aš gi aklas, poriuu, kuriems galams man knygos“. Sulaukė nevidonas, iškrėtė ir viską surado.

—O kas čia, a? Žinom mes to žius... šaukė rusas ir nuvedė mane pas isprauniką.

—Kas tau tas knygas davė? — klausė rustus, tur but, isprauniko balsas.

—Nieko nežinau! Aš prašiau duonos. Gal koks piktas žmogus bareikalingu daiktu ir įmetė... .

Naktį šaltojoj palaike, paleido. — „Jei dar kartą pagausim, sušaudysim,“ — tarė išeidami.

—Nieko nebijau, — pasakoją toliau aklas knygnešys — čia ne jusų žemė, maniau. Jei jus tų knygy bijot, tai matyt, kad jose apie jusų darbelius rašoma. Ir nešiojau knygas visą laiką kol rusai leido... Visuomet budavau linksmas, kai tarbon man įmesdavo storą knygą. „O, čia tai gudrus daiktas, — manydavau ir visuomet tokias nešdavau klebonaus. žinoma, lietuviams“. Daug dar man žmonės skolingi paliko. Jei dabar galėčiau juos pažinti, pamatyt skaudžiai pabarčiau.

—Nė, a pensiją ar gauni?

Ždėjo jau duoti. Martynas Jankus prašymą jau parašė. Buvau net Kaune pas poną Prezidentą. Taigi ponas Prezidentas ir pažadėjo duoti. Dėrgi man pinigų davė ir tarnaitė liepė pietumis pavaišinti Atsiduso senelis.

Visi skaito vienintėli dar b žmonij laikraštį „L. Aidą Br.“ Nėlik ir Tamsta be šio laikraščio.

Kaip rinko Lietuvos karaliu

Neseniai miręs Lietuvos eks-kunigas Purickis, dalyvavo projekto sudaryme įstatyti Urachą Lietuvos karaliumi Mindaugo Antronoju. Apie tai pasakoja M. Yčas, kuris su Purickiu ieškojo Lietuvai karaliaus. Tuo pačiu laiku Purickis buvo pasiryžęs pralotą K. Ošauską, kuris Birštone pasmaugė savo meilužę, padaryti Lietuvos vyskupu. Štai kaip šitas pasakojimas yra pažymėtas Lietuvos žiniuose.

M. Yčo pasakojime sudaro labai įdomių momentų atsiminimai apie karalių Mindaugo II, tai yra Uracho rinkimą. M. Yčas birželio mėnesį atvykęs į Vilnių ir apsisėjo pas Smetoną. Ryte atbėgęs Banaitis ir pareiškė Smetonui, kad Purickis viešias pasakoja, jog Urachas sutikęs būti Lietuvos karaliumi. Kadangi tas karaliaus paskyrimas buvo daromas slapta, tai Banaitis pataręs Smetonui sudrausti Purickį, nes toji paslaptis, apie Lietuvos karalių gali išeiti viešumon. Netrukus prasidėjo pasitarimai dėl Uracho rinkimo Lietuvos karaliumi. Purickis buvo referentu. Todėl jam esą buvo pavesta surašyti žinias apie Urachą pas dvasininką Stundartą. Kai jau buvo Urachas išrinktas Lietuvos karaliumi ir pavadintas Mindaugo Antronoju, tuomet M. Yčas ir Purickiui buvo pavesta surašyti konstitucija (kapituliacijos) pasižadėjimo projektas, kuris buvo greitai surašytas. Po to projektą vežė pas Urachą, kuris ją pasirašė ir davė pasižadėjimą būti Lietuvos karaliumi. M. Yčas pasirašė nepasakojimą, kaip jie tą pakvietimą į Lietuvos sostą vežė Urachui, bet čia

galima priminti iš pačio Purickio pasakojimo viename žurnalistu susirinkime. Pasak Purickio, tas Uracho pakvietimo į Lietuvos sostą dokumentas vežti buvo nelengva, nes tekę slapstyti. Todėl Purickis tą dokumentą veždamas traukinio buvo paslėpęs traukinio apivalymo kambarėlyje. Urachui dokumentas nuvežti pasisekė ir jis jį pasirašė, bet likęs apvilktas, nes Lietuvos karaliui jam būti neteko Nes vėliau pralotas Ošauskas surado kitą kandidatą į Lietuvos sostą, kažkokį Ispanijos princą ir jį pakvietęs užimti karaliaus sostą Lietuvoje. Tada su tais karaliais įvyko pataisava ir Voldemaras dėl to vėliau turėjęs daug nesmagumų. O Lietuvos sostan nebūvo pasodintas joks karalius.

Kaip nepavyko surasti Lietuvai karalių, tada Purickis pasiryžo pralotą Ošauską padaryti Lietuvos vyskupu. Tuo laiku Purickis buvęs Lozanoje, kuris rūpinosi palaikyti ryšius su Lietuvos dvarininkais. Būdamas Šveicarijoje Purickis užvedė pizintį su Vokietijos reichstago krikščionių grupe, per kurią rūpinosi, kad pralotui Ošauskui būtų duotas Lietuvos vyskupo titulas. Tačiau Vatikanas Ošausko nepriėmęs. Tada antra kandidatu buvo pasiūlytas Matulevičius.

Matulevičius ir liko Lietuvos vyskupu. O pralotas Ošauskas, kaip žinoma, vėliau tiek nusipralotavo, kad Birštone pasmaugė savo meilužę, o po to susilaukė kalėjimo, bet išėjęs iš kalėjimo, buvo nudėtas jam vežant kitai meilužei dovanas.

EKSTREMIZMAS BRAZILIJOS

Šiame d. žiniomis Brazilijos atstovų rūmams bus pateiktas svarstyti naujas įstatymo projektas kovai su ekstremizmu. Laikraščiai rašo, kad šis įstatymas kovos ekstremizmui ir dešinėms, nes ekstremizmas, koks jis nebūtų, ar per daug kairus, ar per daug dešinus, neneša kraštui gerovės. Šituo vadovaujantis, bus išleistas valstybės saugumo įstatymas.

Laikraščiai diskutuodami šitą įstatymo projektą, duoda pavyzdžius tų šalių, kur ekstremizmas yra įsigalėjęs, kaip Rusija, Vokietija, Italija ir kitos. Brazilijai, kaip senam liberalinei demokratijai kraštui, joks ekstremizmas negali būti sveikas, ir dėl to demokratizmas liberalizmas turi būti apsaugotas tam tikrais įstatymais. Taip aiškina kai kurie vietos brazilų laikraščiai.

Kadangi iki šiol ekstremistinių elementų pavojus nebuvo, tai apie tokį įstatymą ir negalvota. Bet paskutiniaisiais laikais, kraštutinių elementų įsigalėjimas Europos šalyse, kaip kraštutinių nacionalistų Vokietijoje ir Italijoje, ir komunistų Rusijoje, verčia ir kitas šalis tuo susidominti, kad palaikyti šalyje tvarką. Nes ekstremistinė banga, ypač nacionalizmas, paskutiniaisiais laikais smarkiai pradėjo plysti ne tik Europoje, bet toji liga persimetė ir į užjūrį.

Tai toks maždaug pagrindas yra naujojo įstatymo, kaip aiškina vietos spauda.

Bet kaip šitas naujas įstatymas bus taikomas gyvenime, parodys ateitis. Ar jis bus lygiai taikomas kaip dešinieji siems, taip ir kairiesiems ekstremistams? Atrodo, kad ne. Nes įstatymo projektas

dar tik svarstomas, o jau apie jį daug rašoma, kad tai gera priemonė užkirsti kelią komunistiniam veikimui Brazilijoje, nes jis esąs labai pavojingas kraštui ir dėl to su juo reikia kovoti visu griežtumu. Nors esą, komunistų veikimas yra nelegalus, bet pavojingas ir komunistai Brazilijoje veikia kaip ir kitose šalyse. Brazilijos komunistų partijoje yra ne tik darbininkai, bet ir inteligentai, moksleiviai, karejai, ypač Rio de Janeiro mieste ir apylinkėse gan gerai veikia. Viens aišku, rašo vienas laikraštis, kad Brazilijos darbininkams komunizmas nereikalingas. Darbininkus į komunistų partijas įtraukia vargas ir skurdas gyvenimas, kuriuos prikalbina komunistiniai organizatoriai savo agitacija, kuriems yra įkalama, kad jų vargai pasibaigs įvedus komunistinę tvarką. Darbininkas nepažindamas Sovietų Rusijos darbininkų gyvenimą, akiai tam tiki. Todėl geriausias kovos ginklas darbininkų tarpe prieš komunizmą, — tai pagerinimas darbininkų būklės. O kuomet Brazilijos darbininkai bus geriau aprūpinti materialiai, tuomet ir komunizmo pavojus savaime išnyks. Komunistinio judėjimo vadai liks „generalai be armijų“.

Tai taip aiškina kaipkurie vietos brazilų laikraščiai apie komunistinį pavojų. Iš to išeina, kad pirmiau reikia pasirūpinti darbininkų būklės pagerinimu, o ne įstatymais kovoti prieš jų nepaiteklumą.

Bet kodėl laikraščiai neužsimena apie nacionalizmo pavojų, kuris gali būti nei kiek nemažesnis už komunistinį? Kaip žinome, nacionalizmas irgi neteko gera nėra atnešęs, priešingai, — daug blogo. Bet vis dėl to jis yra glostomas. Nors įstatymas kalba apie kairį ir dešinį ekstremizmą, bet, matyt, kad gyvenime daugiau jis bus taikomas pirmiesiems.

A. V.

Salis, kur liejasi kraujas

Du broliai, kaip Remulas ir Remas, buvo vilkėse išauklėti ir vienas jų išvyko į Brazilijos džiungles ir įsteigė respubliką; kitas gi sukūrė Paragvajaus respubliką.

Pradėjus legendariškai savo gyvenimą, jauna respublika ligą laiką skaitėsi labiausiai kultūringa šalis ir po va dovybe maršalo Lopezo dominavo Pietų Amerikos kontinente.

Paragvajaus įsigalėjimas nepatiko kaimynams, ir jie, susijungę kartu, pradėjo karą.

Brazilijos džiunglėse Paragvajaus armija pateko į kėbliją padėtį, buvo sumušta ir ten jau žuvo maršalas Lopezo.

Viena svarbiausių Paragvajaus savybių ir ligi šio laiko pasilieką jo karvingumas. Namie vyrausią rolę lušia moteris. Jos priežuroje yra šeimos auklėjimas. Tėvas dažnai per kelias savaites repasirodo namie, — jis yra užimtas savo reikalais.

Kaip viduramžių riteriai, joja ant savo arklių ir geria „kanę“. Bet kaip tik paskelbiama karas, tai paragvajietis tuojau stoja į armiją, kad naikinti priešus ir lupsti nuo jų skalpus.

Visoje šalyje randasi daugybė pa-

minklių, kuriuos paliko jezuitai. Kiekviename žingsnyje užtikinama tai apgriuvusios kopytelės, tai akmeniniai paminklai su paraisais.

Tai senų laikų palaikai, kada jezuitai su kardais ir ugnimi plitimo „tikrąjį tikėjimą“. Apie tuos laikus dabar beprimena kopytelės ir išdėl ant akmenų paraisai.

1932 m. pabuvojo tarp Paragvajaus ir Bolivijos kilo karas dėl naftos laukų, kurie randasi Chaco teritorijoje. Kiek viena, tiek kita respublika turi pretensijų pie tos teritorijos.

Boliviečiams viena Jungtinių Valstybių aliejaus kompanija pažadėjo paramą pinigais ir ginklais. Žinoma, sau ji išsuderėjo teisę eksploatuoti aliejaus laukus. Dėl to ir kilo karas.

Paragvajiečiai skoncentravo prie Bolivijos sienos pakauamai didelę armiją. Nesutiktam tarp politinių partijų tapo išlygti.

Pradžioje boliviečiai laimėjo kelis mūšius ir užėmė kairkūtinus strateginius punktus. Bet vėliau paragvajiečiai atsigriebė ir užėmė visą eilę tvirtovių. Pasak joms ir vėl pradėjo nesisekti, nežiūrint to kad jų armijai vadovauja valkiečių generolas Kund ir rusų genero-

les Bialinjevas.

Tai užgavo karingųjų paragvajiečių garbę. Argentinoje jie sudarė legioną iš lenkų ir rusų emigrantų ir vėl pradėjo puolimą.

Legionieriams teko labai daug vargo pakelti. Jiems teko kovoti ne tik su boliviečiais, bet ir su milijonais uodų bei įvairiomis ligomis.

Vienas legionero seržantų labai pasižymėjo karo lauke: ačiū jo draumui tapo paimta tvirtovė ir boliviečiai tapo skaudžiai sumušti. Vėliau jis tapo įtartinis šnipavimu ir teismas paskyrė jam mirties bausmę.

Jį išgelbėjo kiti legionieriai. Kai turėjo būti įvykinta mirties bausmė, tai legionieriai jį paltuosavo. Tai davė jam galimybės pabėgti į Argentiną.

Legionieriams paprastai prižadama žemės ir pinigų, bet vargu jie to susilauks, kadangi vyriausybė yra beveik nusibankrutavusi. Visą turta baigia suryti karas.

Paragvejų per dieną darbininkas uždirba nuo 50 iki 70 pesų, o pragyvenimas yra labai brangus. Pusbaciāl kainuoja apie 4000 pesų, skrybėlė — 300 pesų, drabužių eilė — 1,000 pesų ir tt. Dienos pragyvenimas kainuoja apie 40 — 50 pesų.

Gauta patišykštėje Paragvajų savo turto, — mteralais ji labai biedna Gyventojai užsiima daugiausiai žemės

Ilgiau lauksi, daugiau nuostoliu turėsi

VIENTELĖ PROGA UŽTIKRINTI SAU ATEITI

Būti nepriklausomam ir tapti savininku, reikalinga tik sutaupyti 300 reysų per dieną ir be jokių įnašų likti žemės savininku vietai netoli S. Paulo, geriausia ir pigiausia susi-tekimo, koks tik gali būti (300 reysų ten ir atgal traukiniu). Taupydamas 2\$000 į dieną, gali tapti savininku 10,000 kv. metrų žemės sklypo išsimokėjimui ilgam laikui ir be įnašų. Nelaukite, apžiūrėkite žemės naujame mieste, kuris formuojamas. Pirmieji turi teisę pasirinkti sklypus. Statoma laipgi moderniško stiliaus namus su mažomis įnašomis, likusieji 10 metų terminai išsimokėti.

Sociedade Itaquera Ltda.

S. P. JOKIS AGENTAS NĖRA ĮGALIJOTAS KOMPANIJOS VARDU IMTI PINIGUS

VILLA PAULISTA
 ITAQUERA E.F.C.B. 30 MIN DE S. PAULO
 PUIKUS KLIMATAS GERAS VANDUO 30 TRAUKINIŲ KAS DIENA

NUO 300 rs.
 MTR. ILGAM ISSIMO KEIMUI

SOC. ITAQUERA LTDA.
 ESCR. R. S. BENTO 7 - ESCR. DE VENDAS EM ITAQUERA

TEL 2-7781

azoje g" už je. —

kad tokia silpnų koci jokių ne-

asiryžo tas stedių laik-

ia gaudus, Lietuvą ir imtis kontr mo kompanai Klaipe au atėjo di m neramu-

ausiai pri- vius vokiš u atėjo di- neramumo asi užgro-

r prieš ple- labiau pa- tenis, aišku os paraiški- ečius švedų . Šito laik- eji rašo:

Vienos iki prieš savo ramius kai- plėšti sve- teroras, bijoma, nes uvėstais ne užpuolikus. eko bereiš- mas vokie- akamai ve- konkamai u avantiū- tik ar pa- pajista vo- todus ir jų

q valstybių idemokratų. auilio val- pusėj, pa- ir pažista avyks „mo- parodys gal jie prie to outas.

as davė? ut, isprau-

asiau duo is bareika- paleido. t, sušaudy-

koja toliau žemė, ma- tai matyt, rašoma. Ir ol rusai lei ksmas, kai cnyka. "Ol, manydavau klebonams, r mau žmo- r galėčiau tai pabar-

ni? lynas Jan- au net Kau aigi ponas oti. Dergi liepė pie- telis.

tėlį dar b a Br." Ne- raščio.

Lietuvos Naujienos

Kaip išrodys dariaus-Girėno Paminklas Soldine.

Lietuvos orlaivijos klubas išnomavo iš vokiečių 99-iesiems metams Soldino miške tą vietą, kur sudarė "Lituanika" pirmoji, ir statys tenai žuvėdams mūsų lakunams paminklą. Dabar inž. Landsbergis, kuris važinėjo tuo reikalu Vokietijoje, papasakojo mūsų korespondentui smulkiau apie projektuojamą tenai paminklą. Štai jo žodžiai: "Lakunų nelaimės vietą Lietuvos aero klubas išnomavo 99 metams, mokėdamas kasmet 10 markų nuomos. Soldino valdžia mums pareiškė, kad aero klubas pats gali nusistatyti išnomuojamo sklypo didumą ir ribas, Mes 'Lituanicos', žuvimo vietą išnomavome apvaliomis ribomis. Sklypeli yra 314 kvadratinų metrų didumo. Nuomos sutartis buvo parašyta Berline. Tarp kitko, sutartyje numatėme, kad jeigu miškėlis ateltyje ir būtų išporceliuotas, tai tas sklypas, kuriame bus paminklas, likt nepaliekiamas.

"Išnomuotame sklypelyje Lietuvos aero klubas darėsi ir Girėnui pastatys akmeninį paminklą. Be to, visas išnomuotas sklypelis bus aptvertas akmenine tvora pro kurią bus įeinama pro geležnio vartus. Tie vartai vaizduos mūsų liaudies meną. Pats paminklas bus pastatytas iš didelių akmenų su geležniu pamatu. Paminklas kėstus apie 8,000 litų. Manoma, kad šis paminklas bus pastatytas ligi atelėnėčių metų gegužės mėnesio pradžios. Matyti, kad čia vietą jau patys vokiečiai šiek tiek saugoja.

Stambesni medžiai, kuriuos numušė 'Lituanica', dabar tebeguli, o smulkesnės šakos jau surankiotos. Pati katastrofos vieta yra pažymėta kuolu su atitinkamu užrašu."

Arkivyskupą Skverecką išrinks kardinolu?

KAUNAS. — Vatikano laikraštis "Messagero" rašo, kad mirus kard. Gaspari, šventojų kolegijoj pasidarė 17 laisvų vietų. Popiežius gruodžio 17 d. pasiūlysiąs išrinkti kelis naujus kardinolus. Esą tvirėnaisi kandidatai į kardinolus Lietuvos ir Argentinos.

Kiek Lietuvoj komunistų

KAUNAS. — Sovietų Rusijoje išėjus V. Kapsuko redguojamas lietuviškas žurnalas "Priekalas" rašo, kad Kaune esą 198, o visoje Lietuvoj 900 komunistų.

Atrodo, kad žinios vargu bus tikslios.

Žmonos melužis nežudė vyrą

Šiomis dienomis Biržų v. Sodauskų kaime, gyv. J. Brazauskas buvo rastas nušautas. Kriminalinė policija išaiškino, kad velionį busiųjų nužudęs jo bėrnas Pr. Pučas. Jis ir pats prisipažinęs. Nažu dymas įvykęs dėl romantiškų priežasčių. Esą Pučas slapta draugavęs su Brazausko žmona, kuri gana jauna — 23 m. amžiaus. O Brazauskas turėjęs jau

52 m. amžiaus. Sulmtas Pučas taipgi turėjęs vos 24 m. amžiaus.

Randa išaikvojimų

Ukmergės ap. 1929 ir 1930 met. Pagitio apylinkėje buvo plėčiai varomi melioracijos nusausinimo darbai. "Rudekšnos" ir "Obelies" projektams buvo išleista apie 500 tūkst. litų. Tam darbui vedovavo kulturtech. J. Kuzma. Šiais metais rudenį pradėjus tikrinti bėvės k-lės revizoriui kulturtech. p. Tamonšauskui, minėtu projektu iškastus griovius, rasta daug nedakastų kaip ilgiu, taip ir gyliu griovių. Dabar prie kontr. darbo dirba be bėvės k-lės revizoriaus dar trys kulturtech. ir yra revizuojama iš pagrindų.

Jau susekta daug suktybių ir Kuzma areštuotas.

Baisi žmogžudystė

Gruodžio 4 d. anksti rytą Viliočių k., Krūopių val. rastas užmuštas Juozas Kalinauskas; rastas dažiūnėje, prie dobilų, perskelta galva. Įtariami vejo brolio sūnus, Jonas Kalinauskas ir jų bėrnas, policijos smūdi. Kaltais jie neprispaižino.

Velionis buvo bėvaikis, apie 60 metų amžiaus. Jis buvo pažadėjęs savo brolio sūnui pelikti savo ukį, bet paskui susipyzko, susimušė ir gruodžio 4 d. turėjo stoti į teisusą.

Kazlauskas nušautas.

Prie Darbėnų miestelio susirėmė su kriminaline policija liko nušautas garsus plėšikas Kazlauskas.

Į Afriką eksportuos kojines

Kudangi Lietuvoj gaminamos geros rūšies kojinės, tai Afrikoj esąs mūsų kojiniemis susidomėjimas ir tiriami kojinių eksporto Afrikoj galimūmai. Tikimasi tam tikrą kojinių kiekį artimiausiu laiku Afrikoj pasiųsti.

Lietuvos protestas vokiečiai

Dar sudarant Bruvelaičio direktoriją vokiečių valdžios radio agitavom alinėse — 50%.

klaipeidiečius nusiimti direktorijos narių pareigų. Direktorijai susidarius, tas pats radio dieva iš dienos agituoja Klaipeidos krašto seimelio narius pareikšti Bruvelaičio direktorijai nepasitikėjimą.

Akvaizdoje tokio užsienio valstybės įsikišime į Lietuvos vidaus reikalus ir tuo būdu parodytu pastangų sutrukdyti normalų Klaipeidos krašto statuta vykdymą ir seimelio funkcionavimą, Lietuvos vyriausybė pareiškė protestą reicho vyriausybėi, ir, be to, nusprendė kreiptis šiuo reikalu į Klaipeidos konvencijos signatarių valstybių vyriausybes.

'Prisiekiu, kad pabėgsiu iš kalėjimo.'

Jakavičius už vogimą buvo uždarytas Šiaulių kalėjime, bet iš ten pabėgo. Sulaikytas ir uždarytas į areštą namas Kėdainiuose. Čia išsiluosavo iš geležinių pančių į pabėgo. Pabėgęs, jau trečia diena apsigovė, bet nepavyko jo suimti. Iki buvo suimtas apie metus slapstėsi.

Kauno apygardos teismas Kėdainių sėsiijoje nuteisė Jakavičių 6 metų sunkiųjų darbų kalėjimo. Paskelbus sprendimą, jie pareiškė: "Vis vien kalėjime nesėdėsiu. Prisiekiu, kad iš kalėjimo vėl pabėgsiu"...

Vokiečiai nė tranzitu neleidžia Lietuvos žasų

Vienas Lietuvos pirklys rado galimūmą Olandijoje parduoti didelę partiją žasų, bet kai reikėjo gauti iš Vokiečių įstaigų leidimą žasus gabenti, tai vokiečiai per savo teritoriją neleidžia žasų gabenti.

Klaipeidoj 941 bedardis

Šiuo metu Klaipeidoje yra 941 bedarbija. Iš jų 59 badaibiai gautna pašalpas, 92 dirba prie viešųjų darbų ir 44 prie Aukštumalės parkės nusausinimo. Sumažintas gydytojams atlyginimas Klaipeidos krašto direktorija nuo lapkričio 15 d. sumažino gydytojų atlyginimą už atskirus darbus. Mėnuolnėse norūose sumažinta 35%, o maksimalnėse — 50%.

NEUŽMIRŠKITE

įsigyti sau profesionalo bei mėgėjo šoferio knygučę Kreipkitės pas profeturo pripažintą

MANOEL GRAGNANO

Rua Anhangabaū 168-c kampas rua da Cantareira S. Paulo

TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS 'VERA CRUZ'

Rua da Mooca, 458 - 460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO

FERREIRA & CIA.

Dėmesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokių rūšių, cigaretamų, popieros, ir kitų, kas reikalinga rūkytojui KAINOS NEGIRDĖTAI ŽEMOS

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tjainkago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir dēda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lebių, vokiečių ir kt. kalbonis. Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307 (virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyrėlių ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieko pagal naujausios mados modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turio taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsienio Dirbtuvės adresas: Rua Duque de Caxias, 37.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukatas Tel. 4-1705.

SIUVYKLA

ESTAN

Lieuviai — vyrai, ponos, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio siuvelyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbus. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į sunkų laiką,
nutarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
antai: ištraukti dantį be skaus-
mo 5000; plomba cidabro
purceleno 8000; gryno aukso
danties vainikėlis 40000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515
R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukštas. — Salė 512
Buto telefonas: 4-0854

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO**

GILUC

savo menišku darbu da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
inės medžiagos papiginta kaiuo.
Be to, europiečiams daroma
nuolaida.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Prībuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 259
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus siųsti įvertintam lai-
ško adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Rusų Medicinos klasinės
Mokyklos su didele 25 metų pra-
tikią ligoninėse ir klinikose, spe-
cialiai venerinių, odos ligų, tripe-
rij nauja, š-rį minkštą pagydo lai-
kotarpiu 3-5 savaičių, sifilia uko
ai 914 ir tt. Vidujinių, mažakrau-
nytės ir kitų ligų.
Priėmamos valandos:
Ant Villa Zelina, gatvė 14-A, na-
mas N. 9 nuo 9 val. ryto iki
1 val. p. p.
ir kiekvieną šventadienį
Priėmimo valandos ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
3 val. po pietų iki 8 val. vak.
Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
ksmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose
yra vata ir sunaikina n'kotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interioran 1000 št. gilžų — 6\$000.

BUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Siuvykla Marijamolė

Priimame vyriškų rū-
bų užsakymus. Dar-
bas atliekamas pagal
naujausios mados ir
užsakytąjį norą. Tu-
rime pasirinkimui me-
medzagų, vietinių ir
užsienio, kreipkitės
visuomet į mūsų siu-
vyklą nt rua Ta-
quary 24 (priekam-
ruva da Mooca)

A Nizevičius
ir
S. Jučius

**Vokiečių fotografijų
istaiga
„BERNARDO“**

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidiniame, o taip pat su
dažais.
Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mų fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt
Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

**Vaistinė
PASSERINI**

Provizorius
CARLOS PASSERINI
Leidžiame adatas. Kainos
pigios. Patarnaujame ir
naktį.
Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).
Telephone 5-3584,
S. PAULO

**LABORATORIJA
MEDICINIŠK S IŠTYRIMAS**

(Nugarkaulio smegenų, kraują šlapr nuo ir išmatų)
Tikras ir geras.
Dr M: KANDIA IR A. KOGANO
Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.
Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinų, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.
Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokeliais ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

**Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis**

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įval-
rūs vaistai, vietos ir užsien-
inių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapetini-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
cel ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
nikūras ir veido masažas
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur
Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v
Analizė ligoniams nemokama.
Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Tel. 4-0218.
Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinė ir prekybinė bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.
Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Irgi lietuviai

Pirmadienį ant Mokos įvyko vienoje persiskyrusioje šeimoje tragedija: vyras su kuria jau kiek laiko negyveno, buvo persiskyręs, mirtinai trimis revolverio sūvais sužaidė savo žmoną, gyvenančią pas savo motiną.

Vietos kaikurie brazilų laikraščiai rašo, kad tai įvyko lietuvių šeimoje. Bet vargu tai galima tikėti, nes pavardės nelietuviškos. Vyro pavardė Jacob Socorov, o jo žmonos — Maria Waterkar.

Tragedija įvyko dėl to, kad ašis kyres nuo savo žmonos vyras sužinojo, kad jo buvusi žmona pradėjo romaną su kitu vyru. Jis, kaip keršindamas buvusiai savo žmonai, norėjo ją nušauti. Nukentėjusi psguldyta ligoninėn be vilties pasveikti, o kerštingas vyras padėtas kalėjiman.

Patriotai garsina lietuvių vardą.

Sausio 12 diena mūsų patriotai buvo surengę triukšmingas vakarėkas Villa Anastasio lietuvių mokykloje. Vakaras buvo ruošiamas sudėtinis patriotų su katalikėmis moterimis. Žodžiu — tai buvo klerikal-fašistinis pokilis. Kaip visur, taip ir čia, patriotai pasižymėjo. Pirmiausiai, po vaidinimų, kaip jau pas patriotus yra priprasta, nutraukė į bufetą pusistiprinti ir įgauti daugiau patriotiškos dvasios. Kaip jau pakaankamai mūsų didvyriai nusilešė, tai lietuviškos veikėjas Jurgutis ir katalikių moterų veikėja Leitiene (pabėgusi nuo savo vyro), užkandavo visus šaukti "viva Lietuva". Ir rėkė kiek tik galėjo, alkoholis jau jiems netilpo, tai pradėjo sienas leisti neišgerta pinga Plaukte plaukė mūsų patriotai pingoje ir daug pašalininių asmenų aploistė. Kaikurie net pasipyktino ir perspėjo Jurgutį, kad mestu tokias kiaulytes daręs. Jurgutis, kaip patriotų vadas, savo kiauliską pasielgimą ėmė ginti kumėčiu. Jam pagelbon išėjo jo meiluzė Leitiene su revolveriu. Kas pasipiktino tokia patriotų elgesiu, tas, bėbėję, turėjo nešdintis lauk, ar laukti patriotiško kumščio bei revolverio kulkos. Patriotai, mat yra narsūs vyrai, pas juos didvyriškas kraujas gyslose teka. Mokos mokyklos mokytojas Nalivika, bijodamas, kad patriotai užpeštynės ir vartojimą ginklo nepatektu policijon, puolė Leitienei ant kelių, prašydamas kad ji nešaudytų. Po mažo susirėmimo peštynės buvo likviduotas policijos intervencija.

Verti pasigailėjimo mūsų klerikal-fašistai. Jie per savo vakarėkas vietoje palaikyti tvarka, patys ja ardo ir su ginklais manevruoja. Klerikal-fašistinių draugijų apštalai kun. Sugintas ir Konsolas Mačiulis, turėtų atkreipti į tai dėmesį ir sudrauti juos, kad tokie dalykai nesikartotų. Nes už tai atsakomybė krenta kun. Sugintui ir kons. Mačiulioi, kaip vadams mūsų draugijų. O gal tai taip pas klerikal-fašistus turi

būti? Tai tuomet tokius "didvyrius", kaip Jurgutį, reikėtų apdovanoti kokių medaliu už narsumą. Ten būves.

Lietuvių peštynės

Užpereitą sekmadienį čia susipešė trys broliai Nekrašai. Policija norėdama juos „sutaikinti“, pavertė ginklą ir vienas brolis A. Nekrašas, liko policainko nušautas. Pereitą sekmadienį vėl įvyko peštynės tarp lietuvių kuriose liko sužeisti trys lietuviai: Juozas Zamoška, Juozas

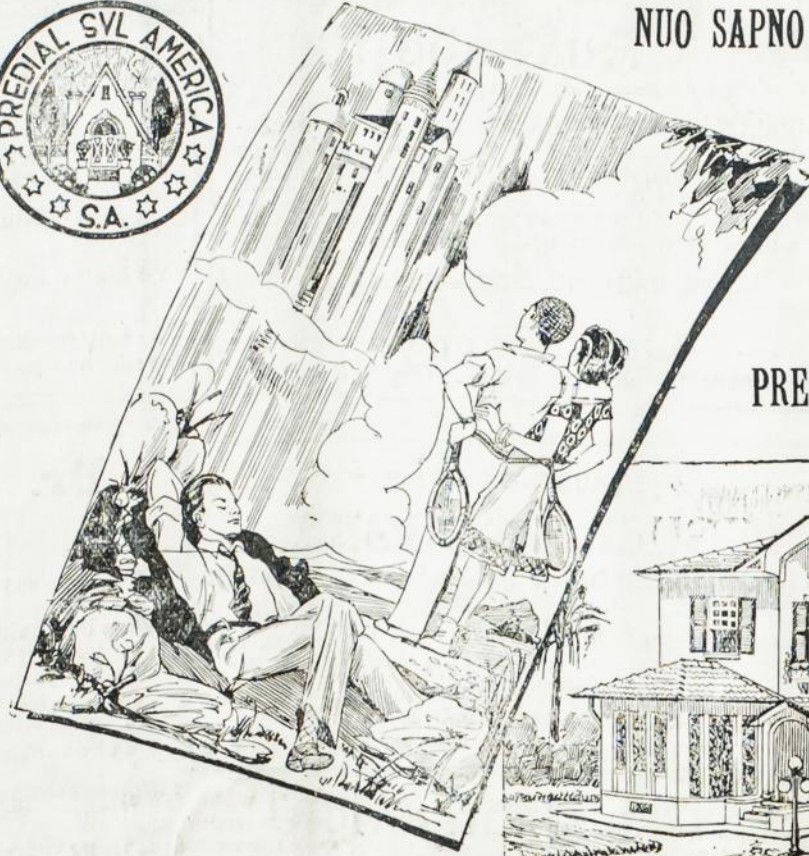
Juodis ir Jonas Krištolaitis.

„Lietuviški namai“, kur įvyksta

visoki pasilinkėtinimai ir posėdžiai, taip pat yra gerai pasižymėję visokiais triukšmais ir Bom Retiro rajono išgarsinimu.

Tai tiek šiuo kartu iš Bom Retiro padangės.

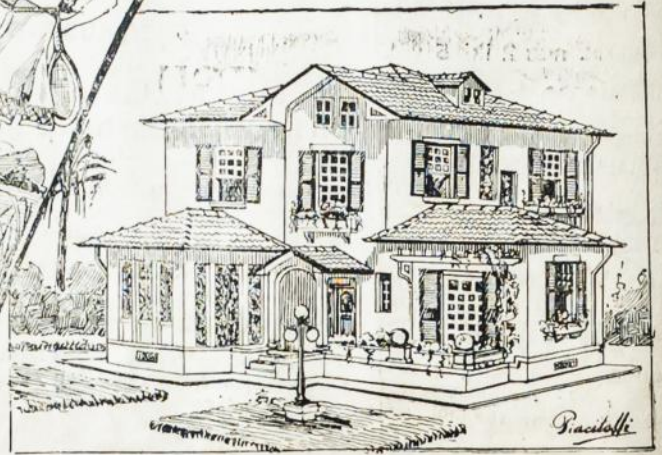
U s n ė .

NUO SAPNO PRIE REALYBĖS !!!

Nuosavas Namas, apie kuri tik svajoja ir sapnuoja kiekviena gyvena būtybė savo gražiose sapnuose, lengvai gali tapti gyvenimo tikra realybė pasinaudojus finansiniu bendrovės planu.

PREDIAL SUL AMERICA S. A.

Šitas puikus namas, dailiai pastatytas, kaštuoja 50.000\$000, galima įsigyti, mokant vidutiniškai per mėnesį po 330\$000, pagal mūsų plano lentelę. Be palūkanų. Bet galite įsigyti namą kokia tik norite kaina, pradėdant nuo 5.000\$000 mokant kas mėnesį 11\$000

PREDIAL SUL AMERICA S. A.

NACIONALINĖ KOOPERATYVO NAMU BENDROVĖ

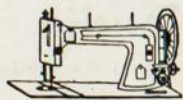
TVARKOMA PAGAL DEKRETUS 24, 503 ir 24, 766.

A) PREDIAL SUL AMERICA S. A.
 RUA 3 DE DEZEMBRO, 50 — SÃO PAULO
 Esu suinteresuotas namu už kainą
 Ke pagal nurodytą jų
 sąlygų pranešimą.
 Data Rua
 Vardas Vieta

SÃO PAULO
 RUA 3 DE DEZEMBRO, 50
 (Directoria — 2-6462
 Fones (Administracija — 2-2373
 CAIXA POSTAL, 405

Dėl smulkesnių informacijų teiriautis „L. AIDAS Br.“ redakcijoj

Siūvamos Masinos

Padevėtos siūvamos mašinos, beveik naujos, pigiausiomis

kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Conselheiro Ramalho, 274
 Kampas Av. Brigadeiro Luiz Antonio
 Telefonas: 7-6191.
 Persiuntimas interiooran mūsų sąskaiton
 Bondos: 3, 5, 30, 47.

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą — Pirmojo laipsnio pilietybės dokumentus, Carteiros de Identidade, Chamadas. — Rašome laiškus, kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt.

Reikalui esant, kreipkitės

Rua da Mooca, 424

S. PAULOSTATOMOS BAŽNYČIOS VAIZDAS.

VILLA ZELINA.

Nueikite į senąjį merkadą (Mercade Velho) ir nuvažiuokite į Villa Zelina. Toje plačiai apgyventoje vietoje Tamsta rasite pigiausias sklypas nuo 30\$000 į mėnesį, be nuomėjų ir juaau, nuo 10\$000 kv. metras.

Artimiausiu laiku bus pastatyta didžiulė lietuvių katalikų bažnyčia, virs 250.000\$000 vertės. Galima laukti didelio ir greito šios vietos išsiplėtojimo.

Suinteresuoti gali visuomet patikrinti nuosavybės dokumentus. Daugelis lietuvių jau išsimokėjo savo sklypus ir gavo pas Notarą pilnus dokumentus. Nepraileisk geros progos ir šiandien pat pasirink tinkamą salypą prie statomos lietuvių bažnyčios.

INFORMACIJOS: Praça Antonio Prado, 3 sobrado nuo 2 iki 5 val. Agentūra vietoje, Avenida Zelina, 33 pas

KARLO KORKIŠKO.